

עמית, דלית ושביט בתעלומת המודעות התלושות

כתב: אלכס פז גולדמן

אייר: יניב טורם

הוצאת אלוש תשע"ו 2016

על הספר

עלילת הספר עוסקת בחיפוש אחרי החתולה האהובה, רוקפור, שברחה מהבית. תוך כדי כך נחשפות הדמויות הראשיות ובעיותיהן. המספרת, דלית, לומדת בכיתה ה', אחותה הגדולה בשנה, עמית, ושביט הקטן, מתמודדים עם גירושי הוריהן, עם העובדה שיש חבר חדש לאמא שלהן, ועם הצורך להתחלק במגורים בין ביתה של אמא לביתו של אבא.

בעלילת המשנה משתתפים חבריה של דלית לכיתה, תוך כדי חשיפת בעיות חברתיות של גילם. התקופה בה מתרחשת העלילה היא ימינו אלה, שבהם לטכנולוגיה, למחשב, למייל, למצגות, לפוטושופ, לטלפון הנייד, לפייס בוק, וליוטיוב יש תפקידים מרכזיים. עם זאת, עדיין תולים מודעות ברחובות כשזקוקים לפנייה לציבור רחב.

סגנון הכתיבה, בתיווכו של הסופר, בנוי בחלקו בלשון הדיבור של דלית, שלפעמים מתעלמת מה"פוליטיקלי קורקט", ואומרת דברים כפי שהיא מרגישה אותם.

הסיפור מתרחש בתל אביב ויש בו אזכור לספר קודם של הסופר "הרפתקה בחולות".

ראו בדף פעילות על הרפתקה בחולות:

<http://www.dafdaf.co.il/images/file/Hafaalot/harpatka.pdf>

ספרים רבים עוסקים בנושא התמודדות של ילדים עם גירושי הורים.

ראו, למשל, המלצות על ספרי ילדים באתרים הבאים:

"ספרים שיעזרו לילד להתמודד עם גירושים"

<http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3552057,00.html>

"איך ספרי ילדים על גירושים יכולים לעזור לילדיכם"

<http://www.maayanbiton.co.il/%D7%A1%D7%A4%D7%A8%D7%99-%D7%99%D7%9C%D7%93%D7%99%D7%9D-%D7%91%D7%A0%D7%95%D7%A9%D7%90-%D7%92%D7%99%D7%A8%D7%95%D7%A9%D7%99%D7%9F>

"ספרי ילדים בנושא גירושים"

<https://mamysword71.wordpress.com/2011/06/26/%D7%A1%D7%A4%D7%A8%D7%99-%D7%99%D7%9C%D7%93%D7%99%D7%9D-%D7%91%D7%A0%D7%95%D7%A9%D7%90-%D7%92%D7%99%D7%A8%D7%95%D7%A9%D7%99%D7%9F>

"גירושין בספרי ילדים"

<http://tipulzoogy.com/Page.php?id=43&type=SubPartition>

מומלץ לקרוא את הראיון עם הסופר אלכס פז גולדמן (יש בו גם וידיאו של הפרק הראשון)

[/http://readbooks.co.il/apg2016](http://readbooks.co.il/apg2016)

בריאיון זה אומר הסופר, בין היתר:

"את הספר כתבתי בלשון מדוברת של ילדה של היום, והוא פונה לילדים בגילאי 8-13 אשר הוריהם התגרשו והם מתקשים למצוא ספר שמתקשר רגשית לתהליך הקשה שהם עוברים. אבל לא פחות מזה הוא פונה להורים ולמורים שבאמצעות הספר יוכלו להבין מה עובר על הילדים. אני יודע זאת משום שבנותי ואני חוונו תהליך מורכב זה. תקופה ארוכה חיפשתי ספר ילדים שמציג בהומור וברגישות נושא זה, ומשלא מצאתי כתבתי את הספר הזה, המבוסס על מקרים רבים אליהם נחשפתי במסגרת פגישותי עם אמהות ואבות גרושים, ויש בו גם כמובן קורטוב מחיי שלי."

פעילויות

כדי להקל על ההתמצאות בנושאים של הספר קישרנו בין הפרקים ובין הפעילויות.

א. המשפחה

קראו את פרק 2 עמודים 11-16

- מה מסופר בפרק על היחסים בעבר ובהווה בין אבא ואמא, ועל החבר החדש של אמא כפי שהם נראים מבעד לעיניה של דלית המספרת?
- מה מסופר בפרק על היחסים של הילדים עם אבא?

קראו את פרק 10 עמודים 56-60

- מצאו את המשפט שריגש אתכם במיוחד. העתיקו אותו.
- תארו והסבירו את האיור בעמוד 59.

ב. החתולה

קראו בפרק 4 עמודים 23-28 על אימוץ החתולה במשפחה

- מה היו הנימוקים בעד אימוץ החתולה?
- מדוע התנגד אבא לאימוץ?
- איך הצליחו לשכנע אותו להשאיר את החתולה?

קראו את פרק 5 עמודים 29-33

- במה עוסק הפרק?
- מדוע נקרא הפרק בשם "אבא נופל בפח" ?
- קראו בעמוד 118 את ההסבר מדוע אבא לא הצליח לתפוס את החתולה?

ג. אמא. דמותה. ורמזים לפתרון היעלמותה של רוקפור

קראו את פרק 9 עמודים 52-55

- ספרו מדוע הפסיקה אמא לנגן בכינור ומדוע חזרה לנגן?
- מה הם יחסיהן של דלית ואמא לפי פרק זה?
- מצאו בעמוד 54 רמזים בהבעתה של אמא להיעלמותה של רוקפור. השוו למה שמתגלה בפרקים 24-25.

ד. עולם מודרני

קראו פרק 11 עמודים 61-67

- מהם אמצעי הטכנולוגיה המודרניים המוזכרים בפרק?
- לאילו מטרות הם משמשים בספר?
- מה לומדים מתוך הפרק על שמירת הפרטיות של מבוגרים ושל ילדים?
- חוק הגנת הפרטיות אוסר בין היתר על צילום אדם כשהוא ברשות היחיד ופרסום תצלומו של אדם ברשות הרבים בנסיבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו האם צדקה אמא כשבקשה לא לפרסם את הסרט שבו אבא מצולם ללא רשותו?
- בהמשך הספר אנחנו רואים את ההשפעה השלילית של שפע המכשירים על ילדים שאין להם אפשרות לרכוש אותם (יעקב הצל והתנהגותו בעקבות זאת). תארו מה התכוון יעקב לעשות כדי לרכוש מכשיר טלפון נייד. הביעו את דעתכם.

ה. יונתן ואבא

קראו את פרק 12 עמודים 68-72

- מה לומדים הקוראים בפרק זה על יונתן ועל אבא?
(ראו גם בהמשך עמוד 152)

ו. אבא, עלילת המודעות והעירייה

קראו את פרק 17 עמודים 97-104

- כיצד מתוארת בפרק זה דמותו של אבא ומה יחסיו עם הילדים?
- תארו את עלילת המודעות כפי שהיא מתבטאת בפרק זה. מה קורה? מה המספרת לא יודעת עדיין?

ז. המשך עלילת המודעות והעירייה. בין הילדים להוריהם

קראו את פרק 23 עמודים 138-142

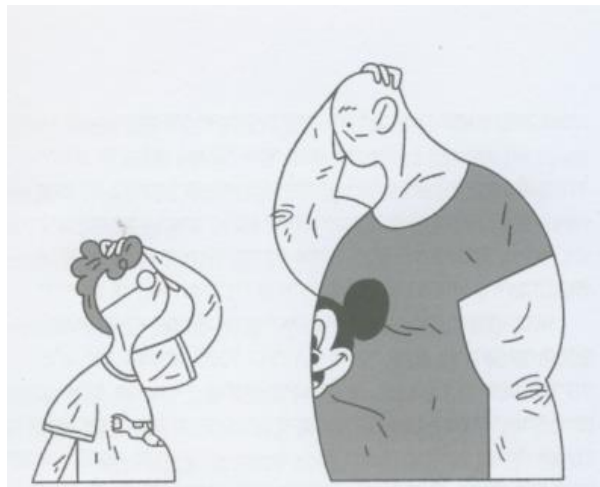
- תארו את עלילת המודעות כפי שהיא נמשכת בפרק זה.
- התבוננו באיור בעמוד 142 ובפסקה התחתונה בעמוד 141. ספרו איזה תפקיד ביחסים בין ההורים הגרושים לוקחות עמית ודלית על עצמן?

ח. פתרון תעלומת רוקפור, מפגש בין אבא ויונתן.

קראו פרקים 24-25 עמודים 143-155

- מה מתגלה בנוגע לתעלומת היעלמותה של רוקפור?
- כיצד מסתיימת תעלומת רוקפור?
- קראו בעמוד 152 את המפגש בין אבא ליונתן, התבוננו באיור ותארו מפגש זה

ט. סיום עלילת המודעות והעירייה. סיום הסיפור

קראו את פרק 26 עמודים 156-158

- כיצד מסתיימת עלילת המודעות?
- התבוננו באיור בעמוד 159 ותארו מה רואים בו.

- האם לדעתכם ספר זה מסתיים בסוף טוב? הסבירו!

י. בבית הספר

- תארו את דמותו של רום וספרו מה מניע אותו.
- כיצד עזר רום לפתרון ההיעלמות של רוקפור?
- מה היה תפקידו של יעקב הצל בעלילה זו?
- תארו את דמותה של המורה. כיצד התמודדה עם אי ההבנה עם רום?
- מיהן חברותיה של דלית? מה היה תפקידן בעלילה?

יא. דמויות נוספות

- הספר מזכיר את דמותו של יוסף בעמוד 19. מדוע לדעתכם מוזכרת דמותו בספר?
- קראו בפרק 18 על הגברת מוועד הבית. מה תפקידה בעלילה?
- קראו בפרק 18 על העובדת הסוציאלית. כיצד היא מתייחסת לילדים? מה היא מייצגת?
- תארו את דמותה של השופטת, אימו של רום. היכן אנחנו פוגשים אותה?

יב. הומור

מצאו קטעים בספר שבהם מתאר הסופר, בקולה של דלית, אירועים לא דווקא מצחיקים בצורה הומוריסטית. מדוע הם בכל זאת מעוררים חיוך?

סמנו את מספרי העמודים וקראו קטעים אלה בכיתה.

לדוגמה: אבא ויונתן נפגשים. (עמוד 152) ההשוואה ביניהם מותירה את אבא בתחושת נחיתות עד שהוא מגיע לקרחת של יונתן מול שער השופע.

לשון והבעה

יג כותרות

אפשר לחלק את הכותרות לשני סוגים עיקריים.

הסוג הראשון הוא כותרות ברורות המוסרות מידע

הסוג השני הוא כותרות עמומות שמטרתיהן מגוונות

- חלקו את הכותרות הבאות לסוגים בטבלה.
- השלימו את מטרות הכותרות.
- הוסיפו כותרות מתוך הספר או מכל מקור אחר.

- תעזוב או שילכו לך הביצים
- אמא מתוודה
- רק דבר אחד אתה לא מבין?
- איך שגלגל מסתובב לו
- שיחה לא מזוהה
- איך אפשר להשוות?
- אבא נופל בפח
-

כותרת ברורה	כותרת עמומה (מה מטרתה?)

טו. הבעה בכתב

חיית המחמד שלי

כתבו סיפור קצר ותארו בו את חיית המחמד שלכם, או את חיית המחמד שהייתם רוצים שתהיה לכם. החיה יכולה להיות דמיונית. ספרו כיצד קיבלתם את חיית המחמד, איך היא נראית, איך היא מתנהגת, מהם היחסים ביניכם לבין חיית המחמד, מהם היחסים בין בני הבית לחיית המחמד, אירועים מעניינים שקרו לכם עם חיית המחמד.

קראו את סיפוריכם בכיתה.

הכינו

ד"ר איה מרבך

ד"ר רחל עזוז

מְחַבְּרוֹת סדרות ספרי הלימוד: "לשון ועוד", "עברית ועוד", "לקרוא ועוד".